

સુંદર ઝવેરાત.

દોહરા.

પવિત્રતા પ્રમરી રહો, લાયક પુસ્તક હાથ;
નિપુણતા સૌ કાર્યમાં, સા'ય ત્રિભુવન નાથ.

રચનાર—

સોમેશ્વર શિવલાલ પંડ્યા.

રામપુર-પીત્તીપોળા ધર નં. ૪૭૨૬—અમદાવાદ.

પ્રકાશક—

પ્રભુલાલ ત્રિભુવનદાસ પંડ્યા.

રામપુર કાચવાડો ધર. નં. ૭૭૮—અમદાવાદ.

પ્રત—૫૦૦૦

આવૃત્તિ ૧ લી.

સંવત ૧૯૭૫.

સને ૧૯૧૯.

સર્વ હક સ્વાધીન.

કિંમત ૦-૩-૦

જ્ઞાન-વોધ.

દોહરા.

સમાગી સુખ ગાણતા મર્મ વાત સંગમ્ય,
જનનો ઉર આવે નહિ જીવ્યું સદગ મળ્યાય.
ધન દારા પરિવાર સૌ આપર:રે'શે દૂર.
જવ સાગર તરવા અધિ ધર્મ શ્રેષ્ઠ જરૂર.
કરવું તેવું પામવું મશ્યું તેવું માન,
જાવ પ્રભાણે જાવના અધિકાર સમ માન.
પ્રસંગ રનેહનું મૂળ છે સત સંગત સહ બુધ,
ગડ વિણુ જમ આવે નહિ મતિ બહુ રહે અશુધ.
જનન થયો પૃથ્વી વિષં ધર્મ પ્રતિગા સાધ,
જો પીતે પાળી નહિ ધિક્ક થશે સૌ વાત
ખાવું પીકું બેસવું નહિ બાકશ તલબાર,
સમજ વિવેક નીતિ તર્ક તે જીવને ધિક્કાર.
કૂળ આચાર મળી દૂર અકલ નકલ થઈ જાય,
ગીતાનું સૂત્ર નહિ ઝરીખ ગોથા આય.
ધરવશ જોનો જીવડો વનચરથી પણ નીચ,
જીવતર ધૂળધાણી થતા પડે નરેકને કીચ.
નરનારી સાથે મળી ચલવે ધરનું નાવ,
સમજે સપે સત્યતો પામે દેવનો ભાવ.
મનુષ્ય જાતિ જોઈલુ રાખે જો અભિમાન,
શિતળતા પામે અતિ અચિત યોગ સમાન.

અરેવુ ! ! !

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૩૨૩

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ સુંદર અપરિત

વિષય ૫-૬

સુંદર ઝવેરાત.

દોહરા.

પવિત્રતા પ્રસરી રહો, લાયક પુસ્તક હાથ;
નિપુણતા સૌ કાર્યમાં, સા'ય ત્રિભુવન નાથ.

રચનાર—

સોમેશ્વર શિવલાલ પંડ્યા.

રાયપુર—ખીપરડીપોળ ધર નં. ૪૭૨૬—અમદાવાદ.

પ્રકાશક—

પ્રભુલાલ ત્રિભુવનદાસ પંડ્યા.

રાયપુર કાયવાડો ધર. નં. ૭૭૮—અમદાવાદ.

પ્રત—૫૦૦૦

આવૃત્તિ ૧ લી.

સંવત ૧૯૭૫.

સને ૧૯૧૯.

સર્વ હક સ્વાધીન.

—અમદાવાદ—

કિંમત. ૦-૩-૦

સુંદર ઝવેરાત મળવાનું ઠેકાણું.

(૧) શ્રી હરિહર આયુર્વેદિક ઔષધાલય-
ધાંચીનીપોળ સામે—અમદાવાદ

(૨) પ્રભુલાલ ત્રિભુવનદાસ પંડ્યા.

શ્રી આપારાવ ભોળાનાથ લાયબ્રેરી—

રામપુર દરવાજા બહાર—અમદાવાદ.

(૩) જાણીતા બુકસેલરો.

શ્રી ' સત્યવિજય ' પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં શ્રી સાંકલ્યંદ હરિલાલે
છાપ્યું. પ્રાંચકુવા નવા દરવાજા—અમદાવાદ.

પ્રસ્તાવના.

સુંદર ઝવેરાત.

આ નાનકડા પુસ્તકની વળી પ્રસ્તાવના શી હોય ! હીરા, મણિ-માણેક, નીલમ વગેરે તેજોમય સુંદર ઝવેરાત-કે-જેમાં ઝવેરી પોતાનું દેહભાન ભૂલી જાય અને સમયે સમયે જીવન તરંગની પૂરવણીઓમાં એકે અવાજે ચોક્કસ ભાવ આંકી આંકીને કદાચ જીવન સર્વસ્વ અલૌકિક ગણી લે તો નક્કી વંદન કરવા જોગ છે.

સમયે જ ઉપજાવેલી અને સમયે જ ઉપયોગી ઝવેરાતની સુંદરતા નિર્દોષ આનંદકારી અને અદ્ભુત દોલત જેવી છે. દરરોજ એક વખત જોવાથી અદ્ભુત વશીકરણ રૂપ છે. એથી જીવનમાં અમૂલ્ય ખોટ પૂરાય છે. લાયકનું લાયક ધન છટી નહિ પડે—લૂંટાઈ નહિ જાય એવી પૂરતી ખાતરી છે.

સજ્જનો ! જયજય ! મનોભાવ મનોખળ એક થતાં સુંદર ઝવેરાત કંઈ નવું-જીવું નથી. સમય સમયની મનહરણુ માનવ શક્તિનો એ તનમનાટ છે. એટલે ભૂલભૂલામણી હોય પણ ઉમંગ ભરેલી જ રહેવી ઘટે છે.

વિક્રમાર્ક ૧૯૭૫ } લી. સેવક.
આસો શુદ્ધ ૨—અમદાવાદ. } સોમેશ્વર શિવલાલ પંડ્યા.

અર્પણ પત્રિકા.

હે પરમાત્મા !

સુંદર ઝવેરાતનો સર્વોત્તમ અધિકાર આપનો જ છે. વગર વિચાર્યે મનુષ્ય શ્રીમંતો તરફ દોરાય પણ શ્રીમંતોના શ્રીમંત તો આપજ છો. ઝવેરાતમાં સુંદર ઝવેરાત પણ આપ છો. જગ નહિર ખખરોમાં આપજ જગત્માં શ્રેષ્ઠ છો. જગત અને જગતની બહાર સર્વત્ર આપનીજ લીલા છવાઈ રહેલી છે. જ્યાં ત્યાં આપજ યોગ્ય જણાઓ છો તો નાહક સ્વતંત્રતા વેચી અમંગળ શા માટે કરે ?

આપે સરસ યોગ આપ્યો. આપની કૃપામાં આ અણુ-ધાર્મિક કામ મહત્ત્વનું ગણાયું. જીવનમાં અનુભવની અપૂર્ણતા માલૂમ પડી ગઈ. આત્માનું અગાધબળ ન સમજાય તે સમજાયું. સમય સમયનો ઘડાએલો અનુભવ એકઠો થયો. યોગ્ય કે અયોગ્ય તે આપ જાણો; પણ સુંદર ઝવેરાત મારી અખૂટ દોલત છે. આપે આપી છે અને આપને અર્પણ કરતાં કંઈપણ માફ તો નથીજ.

લલે લોકો વિચારે કે ન વિચારે, લલે માને કે ન માને, તે આપ જાણો. મારે તેમાં લેવા દેવા નથી; પણ અનન્ય સ્નેહલાવે આપના ચરણકમળમાંજ આ સુંદર ઝવેરાત અર્પણ થાય છે તેથી મને અલૌકિક આનંદ થાય છે. તથાસ્તુ!!!

લી૦ દાસાનુદાસ.

સોમેશ્વર શિવલાલ પંડ્યા.

રાયપુર પીપરીપોળ ઘર નં. ૪૭૨૬.

અમદાવાદ.

સુંદર-ઝવેરાત.

- (૧) શાંત પ્રેમાળ અંતઃકરણની ઉત્તમ અભિલાષાઓમાં સુંદર ઝવેરાત પ્રાપ્ત થાય છે.
- (૨) વ્યસન-માત્રથી દૂર રહેવું જોઈએ.
- (૩) અસત્ય લાષણુથી દૂર રહેવું જોઈએ,
- (૪) અસદ્ધ આપત્તિઓમાં ધર્મ-સત્યથી બ્રષ્ટ ન થવું.
- (૫) કોઈ સાથે વૈરની લાગણી ન રાખવી.
- (૬) પરસ્પર મિત્ર લાવથી જોડાવું અને શત્રુના પશુ મિત્ર થવું.
- (૭) સ્થિર ગંભીર મન અને શાન્તપણું એ ગૃહસ્થા-ધનાં લક્ષણ છે.
- (૮) મીઠું બોલનારા કરતાં ખાટું બોલનારાનો સહ-વાસ મલીનતા હરે છે.
- (૯) દેહાભિમાની માણસવડે ઈશ્વર ઓળખાય નહિ.
- (૧૦) અધર્મવડે ચાલતાં મનુષ્યનું અંતઃકરણ શંકાશીલ અને હરતું રહે છે.
- (૧૧) દુર્જનને સજ્જન ગણી સેવવાથી કદી માન મળેજ નહિ.

- (૧૨) સાચા-શૂરવીરો હંમેશા સ્વતંત્રતાજ ઇચ્છે છે,
ખુશામત નહિ.
- (૧૩) પરધર્મી-પરદેશીની નકલ કરતાં તેના સફળુણોની
જ નકલ કરવી.
- (૧૪) સંપત્તિ હોય, વિદ્યા હોય, વિનય હોય પણ નીતિ
અને સત્સંગ વિના નકામું સમજવું.
- (૧૫) ડાહ્યો હોય બુદ્ધિશાળી હોય પણ નિર્ધર્મી હોય
તો કદી જશ પામતો નથી.
- (૧૬) સ્વદેશ પ્રેમ સ્વદેશ સેવા અને સ્વદેશ હિતમાં
જ્યાંસુધી મન પરોવાયું નથી ત્યાંસુધી ખરી
ઉન્નતિ નથી.
- (૧૭) કડવું વચન ઝેરી શસ્ત્ર કરતાં પણ અધિક ઘા
પાડે છે જે કદી રૂઝાતોજ નથી.
- (૧૮) કુદરત ગુનેગારને જરૂર સજા કરે છે. તેના સામ્રા-
જ્યમાં માફી પત્ર ચાલી શકતું નથી.
- (૧૯) ન્યાયનો ગેર ઉપયોગ કરવાથી કદી જશ
મળતો નથી.
- (૨૦) લોક પ્રેમ ઇચ્છનારે લોકહિતનાં કાર્યો જીવંતીના
ભોખમે પણ કરવાં.
- (૨૧) સત્યવાદી મનુષ્યો દુશ્મનને પોતાનું મોત કહેતાં
પણ અચકાતા નથી.

- (૨૨) નિર્ભાગ મનુષ્યોજ દુઃખનો શોક કરીને શત્રુને હરખાવે છે.
- (૨૩) શત્રુને સંકટમાં સહાય કરવાથી તે આપણા મિત્ર બની રહે છે.
- (૨૪) અધર્મથી લેખું થએલું ધન અધર્મમાંજ વપરાય- છે પણ પરમાર્થમાં નહિ.
- (૨૫) અધર્મીને જેમજેમ સુખ મળે તેમ તેમ તે વિશેષ અધર્મ કરે છે.
- (૨૬) શત્રુને આશ્રયે રહી જે પેટ ભરે છે તે ખરેખર નીચથી નીચ છે.
- (૨૭) ખીજનું દિલ દુઃલાવી ધન મેળવી જે ધર્મોદ્ધાર કરે છે તે અક્ષણ છે અને પોતાનોજ ધર્મ હારે છે.
- (૨૮) કોઈની પડી ગએલી વસ્તુ જડે તો તેના ધણીને સોંપતાં રકબક કરવી નહિ.
- (૨૯) રબ વગર કોઈની કોઈ વસ્તુ લેવાનો આપણને હક નથી.
- (૩૦) નિર્ભય સ્થાન ન મળે ત્યાં સુધી આપણી મુસાફરી ચાલુ રહેવી જોઈએ.
- (૩૧) હંમેશ ચાહ રાખવું કે અનીતિથી ચાલતાં ભવલેણ શત્રુઓ વડેજ આપણી જીંદગી પોષાય છે જેનું ક્ષણ અક્ષણ મૃત્યુ છે.

- (૩૨) આપણે ન્યાયસર ચાલીશું તો વિરોધીઓ આપણા આગળ રાંક સમજવા.
- (૩૩) કહ્યું ન માને તેને શિખામણ દેવા જવાથી મર્યાદા ઘટે છે.
- (૩૪) ઉન્નતિ ઇચ્છનારે સત્ય સદાચાર અને પ્રેમથી દરેક કામ કરવું.
- (૩૫) હરામ દાનતથી હાથમાં લીધેલું કામ ફેાકટ થતાં પસ્તાવો કરનારને અનેકવાર ધિક્કાર છે.
- (૩૬) જ્ય વગર નિરાંત નથી અને જ્ય પછી પણ શાન્તિ નથી. અનંત જીંદગી સુખી અનંત જ્ય પરાજયમાં કામગરા થવાનું વલણ મટી જાય તો જ નિરાંત છે.
- (૩૭) અચાનક આવી ચઢેલા યાત્રાળુની સગવડ સાચવવામાં ઘણું પુણ્ય છે.
- (૩૮) શાસ્ત્રથી દેવ સાક્ષીએ લખ કરારો કબૂલ કર્યા પછી હંપતી તે કરારો બરોબર પાળી શકે નહિ તો તેની પ્રજા વર્ણસંકર બને છે.
- (૩૯) સારી સ્થિતિ અને છત છતાં જેઓ પોતાનું દેવું ભરી પૂરીને આપે નહિ તેઓને નાદાર સમજવા.
- (૪૦) વાણી અને કર્મ વડે થતાં પાપો કરતાં મનવડે થતાં પાપો વધારે ભયંકર છે.

- (૪૧) સાંકઠા મનવાળો અધિકારી તાબાનાં માણસની સાચી દલીલો તરફ નહિ પણ હંમેશાં પોતાનું અધિકારપણું બતાવી વિશાળક્ષેત્રને ટૂંકું કરવામાં જ મગ્ન માને છે.
- (૪૨) જેઓ ઘણાંઓનું ભણું કરવાની વૃત્તિવાળાં હોય છે તેમને નિરંતર કામ અને મુશીબતોની સામે થવું પડે છે.
- (૪૩) જે પોતાના જીવનમાં, સકલસૃષ્ટિનું જીવન તેજ માફ જીવન છે અને માફ જીવન તે માફ નહિ પણ સકલ સૃષ્ટિજ છે એમ જાણી શક્યો નથી તે સાચો પરોપકારી શી રીતે થવાનો અને યોગ નિરાંત ક્યાંથી મેળવી શકનાર છે ?
- (૪૪) ફત્તેહ, લક્ષ્મી મેળવવામાં કે સંગ્રહ કરી જાણવામાં નથી પણ દા! હાથે નિડરપણે જીંદગી અને તેની બક્ષિસો યોગ્ય સ્થળે વહેંચી દેવામાંજ કાયમ છે.
- (૪૫) વ્યસનીને દાન આપવું એ ધર્મમાં વ્યસન દાખલ કરવા બરોબર છે; કેમકે—વ્યસની ધર્મ સાચવી શકતો નથી અને આપેલા દાનનો ખોટો ઉપયોગ જરૂર હાનિકર્તા છે.
- (૪૬) આસપાસ ગરીબોના ઉપજી નિઃશ્વાસો અને કરૂણ

- વિલાપો બેઠ-સાંભળીને પણ જેનું હૃદય પાપાણુ
જેવું રહે તેને માણસ જેવો ગણો તોપણ શું ?
- (૪૭) આવેશનો અમલ કરતાં પહેલાં પછે વિચાર કરો,
નહિ તો તમારો આવેશ તમને ડૂબાવશે.
- (૪૮) તરંગી માણસ રીતસર આગળ વધી કંઈ નવું
કરી શકતો નથી પણ પોતાનું હોય છે તે પણ
ગુમાવે છે.
- (૪૯) જે માણસ પોતાના દુર્ગુણો પ્રત્યક્ષ જુએ છે પણ
તેથી દૂર થતો નથી તે માણસાઈ વિનાનો થાય છે.
- (૫૦) અંતઃકરણની ખરેખરી ખુશાલી કે વેદના માણ-
સની કલ્પનાને જાગ્રત્ કરે છે અને દુષ્ટબુદ્ધિનો
ધિક્કાર કરે છે
- (૫૧) કરારની જવાબદારી નીતિસર ન પાળી શકાય તેમ
હોય તો કોઈ કરારમાં જિભા રહેવું નહિ.
- (૫૨) છતી શક્તિ અને ચાલતા વ્યવહારે પણ જેઓ
ધર્મોદ્ધાનું ખાવાની ઈચ્છા કરે છે તેમનો નિર્વંશ
જાય છે.
- (૫૩) અજાણ્યે થએલું પાપ જ્યારે સમજાય ત્યારે ઉપ-
વાસ કરી તેનો ખુબ વિચાર કરવો અને અંતઃ-
કરણ સાફ બનાવવું.
- (૫૪) જો કોઈ સ્થાન માટે લાયકાત મેળવવા ઈચ્છે તો

- તેમાં કેટલું જોખમ છે તે ચોક્કસ મેળવી રાખો.
- (૫૫) કોઈપણ બાબતમાં તમારો મત બહેર કરો તે વખતે તમે તે બાબત છો અને એક અંતઃકરણ સાથે પરમાત્મા સિવાય તમારા સમક્ષ બંધે કોઈ છેજ નહિ એટલું ખાસ યાદ રાખજો.
- (૫૬) ઉપરી આપણું માન સાચવી બૂલો સુધારવા કહે તેમાં બેદરકાર થવું નહિ.
- (૫૭) વારંવાર કહેલી શિખામણો પણ દરકારે નહિ તે ધિક્કારને પાત્ર થાય છે.
- (૫૮) સોની હલકી ખુદ્દિ પ્રમાણે ચાલનારનો કદી વિજય થતો નથી.
- (૫૯) દુશ્મન આપણું ખૂરું બોલે છે એ જોતા કરવું નહિ.
- (૬૦) દુષ્ટ માણસને સુધારવા જતાં તે દુશ્મનાઈ કરે છે તેથી સહનશક્તિ મેળવીનેજ તેમ કરવા પ્રવૃત્તિ કરવી.
- (૬૧) સત્ય ઓળખી શકાય નહિ ત્યાં સુધી કોઈને પોતાનું ગણી શકાય નહિ.
- (૬૨) લક્ષ્મી કીડી વેગે આવે છે અને હાથો વેગે ચાલી ચાલી જાય છે. અસત્ય અનાચાર અને ઉદારતાનો લોપ થતાં પોતાની લક્ષ્મી પોતાનેજ તણી જાય છે.
- (૬૩) સત્ય સહાચાર અને પ્રેમ વડે પરમાત્મા નજીકમાં

આવે છે અને ગએલું સર્વસ્વ વ્યાજ સાથે મેળવી
આપી આપણામાં સૌથી શ્રેષ્ઠ બનવાનો પ્રયાસ
કરાવે છે.

(૬૪) મુશ્કેલી એજ માણસની નવી દિશા છે, છતાં જે
મુશ્કેલીમાં પોતાનો ધર્મ છોડી દે છે અને સત્યની
સામી બાબતમાં દોરાય છે તેનો કદી વિજય
થતો નથી.

(૬૫) જેના સલાહકારો હલકી બુદ્ધિના હોય છે તેના
હાથે એવાં કામ થઈ જાય છે કે જ્યાં ત્યાંથી
ફીટકાર થાય અને સારી આશાઓને પાતાળમાં
સંતાઈ જવું પડે.

(૬૬) કુટુંબ કલેશ વહોરી લઈ કોઈ સુખી થયું નથી.
ત્રિલોકમાં અનાદિકાળથી એમજ સિદ્ધ છે કે
કુટુંબ કલેશ હયાતિ આબરૂ અને લક્ષ્મીથી સદા
આપત્તિમાં રાખે છે.

(૬૭) બક્ષિસ વસ્તુ પાછી લેવા જતાં ધર્મહાનિ, અર્થ-
હાનિ, કામહાનિ અને મોક્ષહાનિ અવશ્ય થાય છે
કોઈપણ પુરૂષાર્થમાં તેથી વિજય થતો નથી,
અને અધિકારમાં સત્ય સમજવું ઘણું મુશ્કેલ
થઈ પડે છે.

(૬૮) મનુષ્ય દેહ ફરી ફરી મળતો નથી. પરમાત્મા પુણ્ય-

વડે ઉંચે લઈ જાય છે પણ પાપનો પ્રવેશ થતાં નક્કી નીચે ફેંકી દેછે. હરકોઈ સ્થળે એ પ્રમાણેજ બને છે.

- (૬૯) જેઓ મૂએલાનાં છિદ્ર ખોળી તેના નામ પર કાળાશ લાવવા મથે છે તેઓને હલકામાં હલકા સમજવા.
- (૭૦) આળસ અને નવરાશ તન મનમાં ઝેર જેવી અસર કરે છે.
- (૭૧) જેઓને પોતાના હકનું અનાજ પચી શકતું નથી એટલે જેઓ પારકા વડેજ પેટ ભરવામાં હંમેશા મજા માનતા હોય તેઓની બુદ્ધિવડે એકદમ દોરાવું નહિ.
- (૭૨) સીધે રસ્તે ચાલનારે જે જે આડા રસ્તાઓ આવતા હોય તેની ખીલકુલ દરકાર ન કરવી જોઈએ.
- (૭૩) આપણી દરેક આશાઓ ફળતી નથી પણ જે વ્યાજખી હોય તેટલીજ ફળે છે.
- (૭૪) નકામા વિચાર કરવાની ટેવ રાખવાથી વિચારવાયુનો રોગ લાગુ પડે છે.
- (૭૫) સંયમીજ સત્યાગ્રહી થઈ શકે છે.
- (૭૬) ચોક્કસપણે વિચાર કરવાથીજ બાતદોષ નજરે પડે છે.
- (૭૭) ખરેખરી મુશ્કેલીમાં હોય ત્યાં સુધીજ દુષ્ટ માણસો

પોતાનો સારો દેખાવ કરે છે.

(૭૮) પાપ કરતાં પહેલાં અને પાપ કર્યા પછી માણસને તેનું અંતઃકરણ નહીં ડાંખે છે.

(૭૯) નકામા વિચાર કરનાર—અપાં હાંકનારા માણસો કામગરા હોતા નથી.

(૮૦) જે પોતાની જાતની—ધર્મની દરકાર કરતો નથી અને છેક હૃદયાર જાય છે તેજ નરપિશાચ ગણાય.

(૮૧) પક્ષપાતીને હંમેશા ધાસ્તીમાં રહેવું પડે છે.

(૮૨) સાધનો સંખ્યા કર્યા વગર એકદમ વિચારને અમલમાં મૂકવાથી જે કંઈ ફળ થતું હોય તો તે એક પ્રકારની ખાલીખમ પ્રવૃત્તિની નિર્જાળતાજ છે.

(૮૩) અમુક ધોરણ ધરી લેવામાં અને અમુક આમ બનશે એવી આશામાં ગોથાં ખાવાં એ સુર માણસનું કર્તવ્ય નથી તેમ દીર્ઘદષ્ટિ પણ નથી.

(૮૪) તક સાચવવી એજ ઉત્તમપદ મેળવવાની કુચી છે.

(૮૫) વખત જતાં સગપણ ફેરવનાર માણસ નથી પણ હેવાન છે.

(૮૬) ભૂલ કરવી સહેલ છે પણ ભોગવવી મુશ્કેલ છે.

(૮૭) સ્થિતિના ફેરફારથી સગાઈને સંબંધ નાશ પામે છે.

(૮૮) દરરોજ સૂતા પહેલાં રોજમેળ બરાબર તપાસીને સુઈ રહેવું જોઈએ.

- (૮૯) જે માખાપો પોતાનાં બાળકોને સાર્વજનિક કામમાં ભાગ લેતાં અટકાવે છે તેઓ સમાજ શત્રુ ગણાય.
- (૯૦) કામ ન હોય તેને નજર આગળથી દૂર કરશે અથવા તમારી નજર તેનાથી દૂર રાખશે.
- (૯૧) જે સ્ત્રી પોતાના પતિને ચઢાતી નથી તેણે લગ્ન કર્યું નથી પણ રમત કરી છે એમ સમજવું.
- (૯૨) પ્રેમ વિના પતિ પતિનો અરુપરસનો હક નક્કી વિનાશરૂપ બને છે.
- (૯૩) સ્ત્રીએ પતિને પ્રસન્ન કરવાની જવાબદારી ન લીધી હોય તો લગ્ન કરતાં દુર્દશાજ વહોરી લીધી છે.
- (૯૪) દેહલગ્ન સ્વાર્થવૃત્તિ-પશુવૃત્તિનો છંદ છે પરંતુ આત્મીયલગ્ન પરમાત્માની અલેહ જયવાટિકા છે કે જેની સુગંધ સ્વર્ગીય સુખ તરફ જ હંમેશા હોય છે.
- (૯૫) ઋતુ પ્રાપ્તિ વગર સ્ત્રી પુરુષનો વિહાર વ્યભિચાર જ છે. કુદરતી ધર્મને ઓળંગી સ્વઅછંદ સેવનાર નક્કી વિનાશ તરફ જ વળે છે.
- (૯૬) નઠારા પાણેશમાં રહેવું એ આયુષ્યનો નાશ કરવા બરોબર છે.
- (૯૭) સ્વમાન ભૂલીને કાર્ય સાધનાર નક્કી નિરાશાજ પામે છે.
- (૯૮) પોતાના સંબંધમાં થએલી ભૂલ સુધરાવવા અતુ-

કૂળ સમયની રાહ જોયા કરવી.

- (૯૯) પતિના કહેવા મુજબ નહિ ચાલતાં નકામો ખડ-
ખડાટ કરનારી સ્ત્રીઓ શત્રુ-સમાન છે.
- (૧૦૦) તાબાનાં માણસોની ખરેખરી દાઝ નહિ જાણનાર
ઉપરીના હાથ નીચે રહેવું તે જીવંત જોખમમાં
નાખવા જેવું છે.
- (૧૦૧) વિવેક વિના કરેલા સર્વ ઉપાયો નિષ્ફલ છે.
- (૧૦૨) સ્નેહી અને સ્નેહ એ પ્રસંગનું જ કારણ છે.
- (૧૦૩) પારકી કે પોતાની બાબતમાં સંપૂર્ણ લક્ષ્ય ખરેખ-
રી મુશીબત વગર દોરાતું નથી.
- (૧૦૪) સાહસ કરનાર પોતાનું ગુમાવે કે મેળવે પણ
અવશ્ય નામધારી તો બનેજ.
- (૧૦૫) હિંમત અને મગફરી વગર સ્વતંત્ર થવાતું નથી.
- (૧૦૬) દરેક વાતે નિપુણતા હોય પણ ભાગ્ય વિના કંઈ
બની શકતું નથી.
- (૧૦૭) જ્યારે ધારેલી ધારણા સફળ થાય ત્યારે ખડાઈ
ન મારતાં ઇશ્વરનો ઉપકાર માનવો.
- (૧૦૮) શુકન કે અપશુકન અવશ્ય પોતાનો ભાવ ભજવેજ.
- (૧૦૯) દરેક ખાધ પૂરી શકાય પણ ભણતરની ખાધ પૂ-
રાતીજ નથી.
- (૧૧૦) સ્ત્રીઓને જંગલી અને દુઃખી રાખવાથી મુખશાંતિ

અને સંપત્તિનો નાશ થાય છે અને દેશ પાયમાલ થતો જાય છે.

- (૧૧૧) સ્ત્રી કેળવણી એજ સમાજનો સાચો ઉદ્ધય છે.
- (૧૧૨) મયોદ્ધ તૂટતાં લાગણી નાશ પામે છે.
- (૧૧૩) આપણી થાપણ ઉપર વિશ્વાસ રાખીને કઠીપણ ઉદ્ધમનો ત્યાગ ન કરવો.
- (૧૧૪) જ્યાં ધારેલી ધારણા સફળ થાય ત્યારે આનંદનો માર રહેતો નથી.
- (૧૧૫) ક્ષતોહ મેળવવા માટે નજવાણું ટકા તો વતરૂંજ હોય છે.
- (૧૧૬) નિર્મળતા અને દયા જ્યાં વસે છે ત્યાંજ વિશ્વંભરનો વાસ છે.
- (૧૧૭) ઘણા ઘણા સહવાસથી સંબંધીઓ પણ વખતે દુશ્મન બને છે.
- (૧૧૮) સ્નેહની પ્રબળતા રૂપગુણની દરકાર કરે નહિ.
- (૧૧૯) પ્રેમ ધિક્કારનું સ્વરૂપ પકડે છે ત્યારે તેને કાંઈ પણ હદ રહેતી નથી.
- (૧૨૦) જૂલમી સત્તાધારીઓ વિલક્ષણ ખૂની હોય છે. કારણ:-સત્તાના લોભમાં ખરી મિથિતિ જોઈ શકતીજ નથી.
- (૧૨૧) શારીરિક અને માનસિક ઉન્નતિનો આધાર આત્માની ઉન્નતિ ઉપર રહેલો છે.

- (૧૨૨) સત્તા વગરની નોકરી નકામી છે અને પરાધીનતા સળગતી ચિંતા છે.
- (૧૨૩) દુનિઆનાં અમૂલ્યમાં અમૂલ્ય સ્વરૂપો અને મનોહર અનેક લીલાઓનું મહાસૂત્ર આનંદનું સ્વરાજ્ય છે.
- (૧૨૪) ખરેખર પ્રેમખળની શુદ્ધતા ત્રિભુવનનું અજબ વશીકરણ છે.
- (૧૨૫) સંસાર ચક્રની ગતિ અને અનુપમ સુંદરતા પ્રેમખળને આધારે આધારેજ રહેલી છે.
- (૧૨૬) ગમે ત્યાં ગમે તેવી સ્થિતિ અને સંજોગોમાં પણ હૃદયનો શુદ્ધ પ્રેમ ખરેખર સ્વર્ગ સુખથી પણ અધિક છે.
- (૧૨૭) વસ્તુ માત્રનું ખેંચાણ અને ચઢ ઉતરનો ખર્ચો આધાર પ્રેમની અવધિ કે તંગી ઉપરજ હંમેશા હોય છે.
- (૧૨૮) રોહ, સંખંધ. જીવન એ સૌ પરમાત્માની વિલક્ષણ ગતિ છે.
- (૧૨૯) અંતરાત્માની તરવરતી ઇચ્છાઓજ ખર્ચે વિનયવાન હોય છે.
- (૧૩૦) છેક અધમતાને પણ પરમાત્મા નક્કી સુધારે છે.
- (૧૩૧) અલૌકિક ઇશ્વરી પ્રેરણાવડેજ આપણે સુખી વા દુઃખી હોઈએ છીએ.

- (૧૩૨) ધન સંપત્તિ પ્રાપ્ત થવી ન થવી પુરુષાર્થમાં નહિ પણ દૈવવશાત્ છે.
- (૧૩૩) સ્થિતિ સ્થળ અને સંજોગો પ્રમાણે જય પરાજય રહે છે.
- (૧૩૪) વ્યભિચારીઓ સ્વધર્મ-આત્મબળથી નક્કી હણા એલા જ હોય છે.
- (૧૩૫) જો ઢચું પચુ, મન હોય તો કોઈપણ સાહસ ન કરશો.
- (૧૩૬) સાહસ કરનારે આત્મબળ પર પૂરેપૂરો વિશ્વાસ મેળવવો જોઈએ.
- (૧૩૭) નવા ધંધાની શરૂઆતમાં અનેક મુશ્કેલીઓ આવે તો પણ ડરવું નહિ.
- (૧૩૮) સમય-કળવકળ અને તક સાચવતાં કોઈપણ મુશ્કેલી દૂર થઈ જાય છે.
- (૧૩૯) અસાવધપણે લાંબા લાંબા વિચાર કરવામાં બીલકુલ અર્થ સધાતો નથી.
- (૧૪૦) મેઢાનમાં તેનોજ ડેકો વાગે કે જેની પાસે પૂરતી સામગ્રી અને ઘટતો ઉપયોગ છે.
- (૧૪૧) જેનું કામ ઢીલમાં પડે છે તેનું નશીબ પણ ઢીલું.
- (૧૪૨) નવા ધંધામાં એકદમ પેસાવાળા થઈ જવાની ઈચ્છા ન રાખવી.
- (૧૪૩) માણસો ગમે તેમ કહે પણ જે માર્ગ સુલભ

જણાય તેનો ત્યાગ કરવો નહિ.

- (૧૪૪) શુદ્ધભાવના અને એક દિલથી થતાં કામોમાં દેવી મદદ અવશ્ય હોય છે.
- (૧૪૫) ઉત્તમ કાર્યોમાં આત્મલોગ આપવાથી કદી નાશ ન પામે એવી સુંદરતા પ્રાપ્ત થાય છે.
- (૧૪૬) શુદ્ધ અંતઃકરણની ગુપ્ત વાતો પરમાત્મા જલદી સાંભળે છે.
- (૧૪૭) ઘણાં કામોમાં ગુંથાઈ રહેનારા જીવનના વાસ્તવિક માર્ગોમાં ઘણા અજાણ હોય છે.
- (૧૪૮) દુનિયાની સઘળી મુશીબતો વખત જતાં પ્રસાર થઈ જાય છે.
- (૧૪૯) માયાગ્રુપણ એ વશ કરવાનો ઉત્તમ માર્ગ છે.
- (૧૫૦) તિરસ્કાર તિરસ્કારનો વધારો કરે છે પરંતુ પ્રેમ પ્રેમને જીતે છે.
- (૧૫૧) એક અશ્રુખિંડુ સો દૂરથીનની ગરજ સારે છે.
- (૧૫૨) બૂખ તરસ અને ઉઝગરા કરી કરીને ખુવાર થવું હોય તે સદ્ગો-જુગાર-અને શુભિકા ગૃહ તરફ જાણે.
- (૧૫૩) મુદ્દા વગર ભારે સાહસ ખેડવાથી કવચિત્ લાભ બાકી પાચમાલીજ હોય છે.
- (૧૫૪) સ્વર્ગીય સુખ મેળવવા ક્ષુદ્ર બંધારણનો ત્યાગ કરવામાંજ ખરો આનંદ છે.

- (૧૫૫) જ્યાં ત્યાં પોતાનું દુઃખ રડવાથી કશો લાભ નથી.
- (૧૫૬) બાહુબળ, મનોબળ અને સાહસથી અનેક મહાન કામ થઈ શકે છે.
- (૧૫૭) નબળો સમય આવે ત્યારે પવિત્ર ધર્મનો ત્યાગ કરવો નહિ.
- (૧૫૮) ખુશી અગર નાખુશીથી જે માણસ પોતાની સ્વ-તંત્રતા વેચે છે તેઓ જીંદગીભર દુઃખીજ થાયછે.
- (૧૫૯) ધીર-વીર પુરૂષો સંકલ્પ સિદ્ધિ મેળવે છે ત્યારેજ જીવનની સફળતા માને છે.
- (૧૬૦) પ્રભુના નામે ઠગાઈ કરનારા ભૂંડા હુલાલે નાશ પામે છે.
- (૧૬૧) જીંદગીમાં એક એવું કામ કરો કે તે અમરરહે.
- (૧૬૨) ગરીબ કે તવંગરનો લેહ સર્વ સ્થળે છે.
- (૧૬૩) ન્યાય સર્વમાન્ય હોય છે એક તરફી નહિ.
- (૧૬૪) પુરાવા વગર ગુનો શોધી કાઢવો એમાંજ ખરું ઠહાપણ છે.
- (૧૬૫) દરેક માણસ બીજાની યોગતા પોતાના અનુભવ મુજબ આંકી શકે છે.
- (૧૬૬) ટંટો થવાનું કારણ મળે ત્યાં સાવચેત રહી મલાહ શાંતિ રાખજો.
- (૧૬૭) મહાવરા વગર શિખેલું સર્વ વ્યર્થ જાય છે.
- (૧૬૮) અન્યાયની સામે ન થવાય ત્યારે રડવું એ

કાયરપણું છે.

- (૧૬૬) અન્યાયની સામે અન્યાયથી નહિ પણ ન્યાયથી જ્ય મેળવવા તૈયાર થવું.
- (૧૭૦) શત્રુના સ્થાનમાં કદી નિરાંતે સૂવું નહિ.
- (૧૭૧) એકદમ પૂરતો વિશ્વાસ કોઈ માટે ધારી લેવો નહિ.
- (૧૭૨) સાચો વિશ્વાસ મેળવીનેજ ગુપ્ત વાતો પ્રગટ કરવી.
- (૧૭૩) જાતે સાચા થઈ કરી બતાવશે તોજ તમારો બેઘ ટકાઉ અને વિશ્વાસપાત્ર થશે.
- (૧૭૪) આગળ વધવા માટે સહનશક્તિ અને પ્રવૃત્તિ કાયમ રહેવી જોઈએ.
- (૧૭૫) કોઈપણ હુન્નર કળા શિખવા માટે ઉસ્તાદની મહે-રબાની મેળવવી જોઈએ.
- (૧૭૬) ઉત્તમ કળા-કૌશલ્ય એજ ઉન્નતિનું શ્રેષ્ઠ પદ છે.
- (૧૭૭) જેઓ પોતાના કારીગરો તરફ સાચા ભાવથી જોતા નથી તેઓ દેશને નિર્ધન બનાવે છે.
- (૧૭૮) નકામી વાતો વડે નવરાશનો વખત ગુમાવતાં નકકી ખરા કામમાં લૂંટ પડે છે.
- (૧૭૯) ઉપરનો સ્નેહ રાખી ગરજ સુધીજ સ્નેહી બનનારા મતલબીઆ સાથે ચેતીને ચાલવું.
- (૧૮૦) અભિમાન અને પરનિંદાથી દૂર રહી ઉદ્યમમાં પરોવાએલું ચિત્ત રહે તો નકકી ભાગ્યોદય સમજી લેવો.

- (૧૮૧) જમાખર્ચનો હિસાબ નહિ રાખનારા સાથે વિચાર-
વિચારીને પ્રસંગ પાડવો.
- (૧૮૨) જો તું પ્રપંચ કરવામાં સામેલ હોય તો તે ખુલ્લું
કરી તારે આનંદ માનવો નહિ.
- (૧૮૩) અલિમાનીને અલિમાનનો ઉભરો ચઢવો હોય
ત્યારે તેના હરીફ બનવું નહિ.
- (૧૮૪) હલકા સ્વભાવના માણસને સાચી શિખામણ પણ
હલકીજ લાગે.
- (૧૮૫) સારા માણસનો કહેવાનો હેતુ અમન્યા વગર એ-
કદમ ટકટક કરવું નહિ.
- (૧૮૬) પોતાના હિત માટે કંઈ કહે તે કડવું લાગે તો
પણ શાંતિથી સાંભળવું અને તે પ્રમાણે ચાલવું
જોઈએ.
- (૧૮૭) મરતાં સુધી પણ જેનાથી માયા છોડાઈ નહિ તેનો
જન્મ વૃથા છે.
- (૧૮૮) વિચારને કલ્પનાઓનો કદી અંત આવતોજ નથી.
- (૧૮૯) સુખના દિવસો કરતાં દુઃખના દિવસો લાંબાજ
હોય છે.
- (૧૯૦) ભાઈબંધો એવા કરી કે વારંવાર આપણા દોષો
આપણી નજરે ખડા કરે.
- (૧૯૧) ખાર વગાડી અગીઆરા ગણનાર મિત્રોથી દસ ગાઉ
દૂર રહેજો.

- (૧૯૨) બહલો મળવાની ઇચ્છાથી કામ કરે તે વ્યવહાર છે-પરોપકાર નથી.
- (૧૯૩) દુઃખનો પ્રહાર થતાં જેઓ ખુબ ખૂમરાણુ કરી મૂકે છે તેઓ કાચા જ્ઞાનવાળા છે.
- (૧૯૪) ધા ફૂટે છે પણ ડાઘ પડેલો કાયમ રહે છે.
- (૧૯૫) તેજ માખાપો શત્રુ છે કે પોતાનાં બાળકોને હલકા ગુણો શિખવામાં મદદ કરે છે.
- (૧૯૬) જ્યારે વખત ન જાય ત્યારે ઇશ્વર લજ્જન તરફ ચિત્ત લગાવે.
- (૧૯૭) નિમેળ મન થયા વગર કુદરતી લીલાનો ખરો આનંદ નથી.
- (૧૯૮) જેમ વધારે કામળ થવા માગશો તેમ વધારે દુઃખ વેઠવાનું થશે.
- (૧૯૯) સારામાં સાદું જીવન જોવું હોય તો શત્રુપણું છોડી દઈ નિહર થઈ ફરો.
- (૨૦૦) ઝેરી નાગનું ઝેર કે તેને વશ કરનાર મોરલી જંબુ મીઠું અમૃત જીલમાં પણ છે.
- (૨૦૧) જગતની કોઈપણ વસ્તુ રસ વગરની નથી.
- (૨૦૨) જે પોતાના જીવનમાં રસ જોતો નથી તેને આખું જગત રસ વગરનું દેખાય છે.
- (૨૦૩) ઉપાધિ ક્યાં ક્યારે કેવી રીતે અને કેટલી આવશે તે કોઈ જાણી શકતું નથી.

- (૨૦૪) મોંઘામાં મોઘુ મરણુ છે જે લાખો અખને વડે પણ અટકાવી શકાતું નથી.
- (૨૦૫) જેમ સાધનો વિશેષ તેમ આત્મખળની હાનિ છે.
- (૨૦૬) દરેક નાના પાણું સમાઈ જાય તોજ મોટાપણું પ્રાપ્ત થાય છે.
- (૨૦૭) અજવાળી રાત્રિ જેટલો અનંદ આપે છે તેટલોજ અંધારી રાત્રિનો પરિતાપ છે.
- (૨૦૮) સરળ માર્ગ હોય ત્યાં સુધી તે તરફ લાગણી રહેતી નથી.
- (૨૦૯) અમુક શક્તિઓ કેળવાય અને બાકીની અવાવરે પડી રહે તેવી કેળવણી ન હોવી જોઈએ.
- (૨૧૦) જીવનમાં ધાર્મિક તત્વો સમજવાને સંયમની જરૂર છે.
- (૨૧૧) નીતિ વગરની સુધારણા ગમે તેવી સરસ હોય પણ તે અફળ છે.
- (૨૧૨) કચરો-પૂંજે સાફ કર્યા સિવાય કોઈ સ્થાને શુદ્ધિ નથી.
- (૨૧૩) આગેવાનો સ્વાર્થી હોય ત્યાં પટલાઈ ઉંધી વળે છે.
- (૨૧૪) કોઈ સ્થળેથી ખરી હકીકત મેળવવી હોય તો આગેવાનોમાં લગી જાઓ.
- (૨૧૫) જેઓ આગેવાનો સાથે મજતા રહે છે તેઓનું દરેક કામ પાર પડે છે.
- (૨૧૬) મતામતથી નબળાઈ વધે છે અને હલકાંઓની

- ગુલામગીરી કરવી પડે છે.
- (૨૧૭) જો તું મતામતમાં તણુશે તો તારું ખરું સ્વરૂપ કદી નહિ જાણી શકે.
- (૨૧૮) વગર પૈસે તમાસો જોવો હોય તો શાન્તિથી મતામતવાળાં મંડળોપર લક્ષ આપ.
- (૨૧૯) મુરખી જ્યાં સુધી કંઈપણ કહે ત્યાં સુધી ચુપ-કી રાખી બરોબર સાંભળો.
- (૨૧૦) જેનો તું આશરો ઇચ્છે તેનો કોઈ દિવસ વિશ્વાસલગ્ન ના કરીશ.
- (૨૨૧) તારામાં દયા જન્મે તો વિચાર કરવા ના રહીશ, નહિતો તારું ખરું સ્વરૂપ તું કદાચ ભૂલી જઈશ.
- (૨૨૨) સારી આખર મેળવવી હોય તો સ્વાર્થ વિસરીને દરેક કામ કર.
- (૨૨૩) બિલવામાં ઠહાપણ નથી પણ કામ કરી જતાવવામાંજ ખરું ઠહાપણ છે.
- (૨૨૪) જ્યારે એમ સમજાય કે નિરાધાર છો ત્યારે પ્રભુ તરફની અલય દિશા જણાશે.
- (૨૨૫) જેને પ્રભુની સાચી ઓળખાણ છે તેને કશાથી બીક કે દુઃખ નથી.
- (૨૨૬) આ લોકની કમાણીમાં આખરે તારી સાથે ફક્ત તારો ધર્મજ આવશે.
- (૨૨૭) જો તું વાકું બોલીશ તો તારી ભાગ્ય રેખા વાંકી થઈ જશે.

- (૨૨૮) નક્કી એમ સમજ કે તારો છેલ્લો વિસામો શ્મ-
શાન ભૂમિ છે.
- (૨૨૯) પૂર્ણ ભરેલા વાસણમાં જગા નથી તેમ જ્ઞાનીમાં
અભિમાનને સ્થાન નથી.
- (૨૩૦) ગુરૂની ઉત્તમ પ્રકારે સેવા બબ્બવનાર ઉત્તમ જ્ઞા-
નના અધિકારી બને છે.
- (૨૩૧) અધિકાર મટાડી તેજ ભરનારા ગુરૂઓને સાષ્ટાંગ
નમસ્કાર કરવા.
- (૨૩૨) માયિક પ્રેમ વસ્તુ સમિપ વધે છે અને દૂર જતાં
ઘટે છે. તે શુદ્ધ પ્રેમતુંજ વર્ગીકરણ છે.
- (૨૩૩) અપ વખતે જે કંઈ વગર માગ્યે મળે તેથી ઉત્તમ
બીજું શું ?
- (૨૩૪) કોઈની મંગાવેલી વસ્તુ સારી હોય તો પણ તે
આપણી નથી માટે ન લેવી જાઈએ.
- (૨૩૫) બારોબાર ઉઠાવી જવાની ટેવથી ખરેખર હલકા-
પણું પ્રાપ્ત થાય છે.
- (૨૩૬) જે આપણી ચીજ નથી તે ઉપર કદી હક સાબિત
કરવા ન જવું.
- (૨૩૭) મૂર્ખ-અજ્ઞાન હોય છે તેજ પોતાનો ઈશદો પા-
રકી ચીજ ઉપર રાખે છે.
- (૨૩૮) મારી શી ગતિ થશે એ ધ્યાનમાં રાખી કોઈ કામ
હાથમાં લેજો.

- (૨૩૯) જેઓ સમય વિચારતા નથી તેઓ ઘણાજ પસ્તાય છે.
- (૨૪૦) એક નિશ્ચય ન હોય તો એક પણ સારું કામ તમે નહિજ કરી શકો.
- (૨૪૧) ઉપલકીઉં-કાચું જ્ઞાન કાચી હરતાલ પેઠે દુઃખ આપે છે.
- (૨૪૨) પૈસાદાર અભિમાની અને તમા વગરના બને છે તે કરતાં ગરીબાઈ હજાર દરજ્જે સારી.
- (૨૪૩) નોકરી-નાતબત, સગાંવહાલાં અને કુટુંબની અણીમાં નમાલી છે.
- (૨૪૪) પરાધીનને સુખની આશા સ્વપ્નવત્ છે.
- (૨૪૫) રાજા થવા કરતાં ધર્મોચાર્ય થવું ઉત્તમ છે.
- (૨૪૬) એકદમ સહસા ન કરવું—શાંતિનાં ફળ અમૃત રૂપ છે.
- (૨૪૭) વૃત્તિઓ હઠપાર બાય ત્યારે સમજવું કે પેટમાં પાપી અન્ન પડેલું છે.
- (૨૪૮) એક નિશ્ચયથી ગબડો તો એમ માનશો કે તમારું મન દુષ્ટ વાતાવરણમાં છે.
- (૨૪૯) જેઓ અતિશય સ્નેહ દેખાડો કરે છે તેઓ દગા-ખોર હોય છે.
- (૨૫૦) સ્નેહ દેખાડો એ સુધરેલું કપટ છે. બાકી ખરો સ્નેહ તો એની મેળેજ જણાઈ આવે છે.
- (૨૫૧) લાંબી વાગૂંઝાળમાં એમ સમજશો કે સપડાવવાનો

નકકી પ્રયાસ છે.

- (૨૫૨) ન્યાયશાસ્ત્ર નહિ જાણનાર અનુભવ વગરના શિક્ષકો
ખરેખર કિંમતી રત્ન નથી.
- (૨૫૩) હસીને વાત કરવી એ મૂર્ખતાનું લક્ષણ છે.
- (૨૫૪) નિશ્વાર્થ પ્રેમમાં ખરો આનંદ તો પોતેજ અનુ-
ભવી શકે છે.
- (૨૫૫) માણસ પાકી સમજણ વગર જે કામ કરે છે તેજ
ઉછાંછળ પાતું છે.
- (૨૫૬) એક વખત પગે ચાલી લાંબી મુસાફરી કર્યાવગર
સાચો અનુભવ નથી.
- (૨૫૭) ઝાડોની ઘટામાંથી અમૂલ્ય જ્ઞાન મળે છે.
- (૨૫૮) જંગલ નવા વિચારોને આશ્વાસન આપે છે.
- (૨૫૯) રમુજ ખાતર કંઈ જોવું હોય તો સઘળી બાબતી
શરીરમાં જુઓ.
- (૨૬૦) પ્રારબ્ધ વશ થતાં આનંદ માનવો જોઈએ.
- (૨૬૧) નુકસાનીથી દિલગીર ન થતાં જે થાય તે સારાને
માટેજ માની લેવું.
- (૨૬૨) ખેડ બાબતના વિચારો તપાસતાં અંતઃકરણ ના પાડે
તે કામ કરવું નહિ.
- (૨૬૩) દવાખાનામાં દર્દીઓની મુલાકાત લેતાં પોતાના
શરીરની કિંમત જણાશે.
- (૨૬૪) ટાળાવની અંદરની સૃષ્ટિ જોતાં જગત્કર્તા તરફ

પૂજ્યભાવ થશે.

- (૨૬૫) એમ નહિ ધારતા કે મારા જેવું કોઈ નથી.
- (૨૬૬) ઘડી ઘડીની છાંયડીમાં સૌ ઉજળાં અને અંધારે-લાંજ છે.
- (૨૬૭) તમારું મગજ ભમતું હોય તો શા માટે આકાશમાં જોતાં નથી ? આકાશમાં આધાર વગરના ભમતા તારાઓ સત્ય-નિયમ પૂર્વકજ ભ્રમણ કરે છે.
- (૨૬૮) જ્યાં નિર્દયપણે ખુશીથી વર્તાય છે ત્યાંજ કાળા-કેર થાય છે.
- (૨૬૯) પરોપકાર એજ જીવનનો ખરો ઉપયોગ છે.
- (૨૭૦) ભલાઈ ચહાઓ અને દરેકમાં વસો.
- (૨૭૧) પરમાત્મા ઉપર જેણે સર્વસ્વ રાખ્યું તેને ચિંતા નથી.
- (૨૭૨) પુણ્યથી પાપ બળે છે અને પાપથી પુણ્ય બળે છે.
- (૨૭૩) દરરોજ સાફ કરતાં પણ શરીરમાં ગંદકી તો હોય છેજ.
- (૨૭૪) ઉપવાસથી વિકારો શાંત થાય છે.
- (૨૭૫) રોગ વિકારોનું પરિણામ છે, અને વિકારો ધીંદ્ર-ઓનો બહેકાટ છે.
- (૨૭૬) ઠરાવ પ્રમાણે ચાલવામાં કાયર હો તો અધવચ રહેવું પડશે.
- (૨૭૭) આપણું કામ બરોબર સમજ્યા તો પછી સમજીને બેસી ન રહેવું.
- (૨૭૮) સોબતથી રૂપ-રંગ-ગુણ-ધર્મ સૌ બહાવાય છે.

- (૨૭૬) શા સાહે વેર કરવું ? જીંદગી શ્રેષ્ઠિક છે અને ભ-
રોસો કોઈનો પણ નથી.
- (૨૮૦) વખત ગુમાવ્યા પછી ઉતાવળ કરવાથી ખમણો વ-
ખત લાગે છે.
- (૨૮૧) થતા રોગનો ઉપાય કરવામાં ઢીલ ન રાખવો.
- (૨૮૨) હાથમાં લીધેલું કામ ગમે તેમ કરીને પાર પાડવું.
- (૨૮૩) ખહારથી મેલા રહેવાથી અંદરની વૃત્તિઓ પણ
મેલી થાય છે.
- (૨૮૪) શુભ કામ કરવા માટે વિલંબ કરવો નહિ.
- (૨૮૫) વૈદો—હકીમો કંઈ જીવ ઘાલી શકતા નથી. માત્ર
આધાર રૂપ વિશ્વાસ જીતે છે અને કરવા યોગ્ય કરે છે.
- (૨૮૬) દેવ—દેવીની માનતા અવશ્ય રૂળે છે, પણ સાચો
વિશ્વાસ જોઈએ.
- (૨૮૭) આણીના પ્રસંગે દેવોજ આપણને મદદ કરે છે.
- (૨૮૮) બ્યારે દરદ થાય ત્યારે આરામ જ્યો અને ઉપાય
શોધો.
- (૨૮૯) આનુબાનુ ગંદકી હોય તો નકકી એમ સમજશો
કે રોગ આપણી શોધ કરે છે.
- (૨૯૦) જે કંઈ મફત મળે તેથી રાજ ન થશો કેમકે
તેમાં સાચી ઓળખાણ નથી.
- (૨૯૧) ખીબાઓ સાથે તમે સાચા થાઓ એટલે તેઓ
તમારા થશે.

- (૨૯૨) કુટુંબમાં કલેશ સળગાવવાની પહેલ કદી કરશો નહિ.
- (૨૯૩) મનને કાટ ચઢવા ન દેશો. નવરા રહેવાથી મન ઉપર કાટ ચઢી જાય છે.
- (૨૯૪) ભલે ચૂકે કોઈ વ્યસન કરશો નહિ. ગળે પકતાં નક્કી તેથી મોત થશે.
- (૨૯૫) વસ્તુ માત્રની છાયાઓ વસ્તુની સાથે સાથેજ ફરે છે.
- (૨૯૬) ખરાબ ટેવની અસર માણસપર જલદી થાય છે.
- (૨૯૭) વેર વાવીને કોઈ સુખી થયું નથી.
- (૨૯૮) ઘણીખરી ખાખતમાં આપણે ઉપરનો દેખાવ બેઈ લલચાઈએ છીએ.
- (૨૯૯) પોતે પોતાની જાતને કેટલીવાર છેતરી છે તે ખરાબર નપાસો.
- (૩૦૦) વગર વિચાર્યે કંઈ બોલી જશો નહિ.
- (૩૦૧) તમે જે ધર્મ પાળો તેનું રહસ્ય ખરાબર સમજો. અમુક વ્યક્તિઓના દોષ માટે ધર્મની નિંદા ન કરો.
- (૩૦૨) તમને તમારો ધર્મ ન રૂચે તો ખીજા અનેક ધર્મો તૈયાર છે. પરંતુ મહત્ત્વ વિચારીને તમારે કંઈ પાળું કરવું.
- (૩૦૩) કોઈને માફ લાગે તેવું બોલતાં ઘણી દિલગીરી રાખશો.
- (૩૦૪) પરમાત્માની કૃપા વડેજ દરેક કામ બને છે.
- (૩૦૫) સત્યની ખાતર જીંદગી તજતાં વાર ન લગાડો.
- (૩૦૬) નિમિત્ત કોઈ જાણી શકતું વધી અને કોઈથી અ-

ટકાવી શકાતું નથી.

- (૩૦૭) દયા કરવામાં જાત જોવી નહિ, પણ જરૂરીઆત જોવી.
- (૩૦૮) જો શુદ્ધ પ્રેમ હોય તો જેવું ને જેટલું દુઃખ પોતાનું તેવુંજ ખીજાનું પણ હોઈ શકે.
- (૩૦૯) સાધુ પુરૂષો પાસે જતાં તેમનાં પરમાણુઓજ આપણને અસત્યથી દૂર થવાનું સૂચવે છે.
- (૩૧૦) પાપ ઢાંકી રાખવું એ ફરી પાપ કરવાની તૈયારી સમજાવી.
- (૩૧૧) વાસના મુજબ દેહની કળામત થાય છે.
- (૩૧૨) હંમેશ પોતાની નજર પોતાની સ્થિતિ સામે રાખીને કામ કરવું.
- (૩૧૩) હલકી વસ્તુઓ તરફ નજર જતાં મોટાની મોટાઈ જણાય છે.
- (૩૧૪) આવવું જવું એ પ્રસંગ ઉપર આધાર રાખે છે.
- (૩૧૫) ખાલી દમ્ભામથી માત્ર થોડી મુદતજ પ્રતિષ્ઠા રહે છે.
- (૩૧૬) દબદબો વધારવા માટે પોતાની જાતનાં ખોટાં વખાણ કરવાં નહિ.
- (૩૧૭) બહાર મોટા દેખાવા માટે પોતાની ખરી સ્થિતિ છુપાવશો નહિ.
- (૩૧૮) ગંદકીમાં સંડયા કરવું તે કરતાં જંગલમાં રહેવું સારું.
- (૩૧૯) બળતરા ઉઘ્ર ઘસારો છે જેથી તેજની હાનિ થાય છે.

- (૩૨૦) છતી શક્તિએ લીખ માગવી એથી વિશેષ નીચતા કઈ ?
- (૩૨૧) વખાણુ થવાની ખાતર ખર્ચ ન કરવું પણ પવિત્ર લાગણી માટે કરવું.
- (૩૨૨) જરૂર હોય તેને વગર માગ્યે આપવું એજ ખરું દાન છે.
- (૩૨૩) દરરોજની કમાણીમાંથી કંઈક ખચત રહે તેટલું ખર્ચ થવું જોઈએ.
- (૩૨૪) ભલે આખરૂં જાય પણ દેખાદેખી વિશેષ ખર્ચ તો નજ કરવું જોઈએ.
- (૩૨૫) માન વધવાની ખાતર કોઈને ખોટું ઉત્તેજન આપવું નહિ.
- (૩૨૬) સત્યની સામે મહાન રાક્ષસી બળપણુ નકામુંજ છે.
- (૩૨૭) નજીવી બાબતો જ્યારે ખોટું રૂપ ધારણ કરે છે ત્યારે નવાઈ લાગે છે.
- (૩૨૮) જ્યારે હૃદ બહાર બોલી જવાય ત્યારે શાન્ત રહેવું સારું.
- (૩૨૯) આપણા રાજા અને રાજ્યના ભલા માટે આપણે દરરોજ ખરા દિલથી પ્રાર્થના કરવી જોઈએ.
- (૩૩૦) અજ્ઞાની સાથે અજ્ઞાની થવામાં ઘણું શિખવાનું મળે છે.

- (૩૩૧) જે ઘણાંને લાલ થતો હોય તો આપણી એક જીંદગી ભલે નાશ પામે.
- (૩૩૨) સાંને સાં લાગે તેવું બોલવું એજ આપણી શોભા છે.
- (૩૩૩) વખત આવ્યે દરેકનો ખવ પડે છે, અને વખતે દરેકે મોઘું થાય છે.
- (૩૩૪) જીંદગી બહુ વહાલી ગણીશ તો સત્ય પાળી શકીશ નહિ.
- (૩૩૫) સાં પરિણામ આવતાં પહેલાં ખરાબના લોગવવાની જ છે.
- (૩૩૬) નિંદા સાંભળતી વખતે કાનને ખેંચી કરતાં શીખો.
- (૩૩૭) લાલચને વશ થતા પહેલાં મનને સજ્જડ દોર વડે બાંધો.
- (૩૩૮) જ્યાં જ્યાં દુઃખ થાય ત્યાં નહીં પ્રભુનાં દર્શન વહેલાં થાય છે.
- (૩૩૯) જે પોતાની સ્થિતિ સામે નજર રાખતો નથી તે પાયમાલ થવાનો બાણુવું.
- (૩૪૦) મહાંધને પાતાળનું છેલ્લું પડ જોતાં વાર શી
- (૩૪૧) અન્યાય સહન કરવો પણ અન્યાયી ન થવું.
- (૩૪૨) સત્ય વસ્તુનો લાલ થતો હોય તો હજારો માઈલ દોડવું પડે તેની ફીકર ન કરો.

- (૩૪૩) જો બીજાના હિતનો વિચાર કરતા હો તો પોતાને જરૂર ભૂલી જશો.
- (૩૪૪) વ્યસન છોડવાનો સહેલો ઉપાય એજ કે વ્યસનીથી દૂર રહેવું; અને મનને કબજે રાખવું.
- (૩૪૫) ધિક્કારની લાગણી સ્નેહની પરિસિમા છે.
- (૩૪૬) મનની ગતિ પારાના જેવી ચપલ છે.
- (૩૪૭) મનની લગામ તેજ કાર્યની દિશા છે.
- (૩૪૮) કોઈની ખોટી નકલ કરી રાજી થશો નહિ.
- (૩૪૯) જે તમે માનતા નથી તે બીજાને બળાત્કારે મનાવવામાં મઝા માનશો નહિ.
- (૩૫૦) સવારે વહેલા નહિ ઉઠનાર દરિદ્રી થાય છે.
- (૩૫૧) શા માટે ઝેર ખાઓ છો ? વ્યસન એજ મીઠું ઝેર છે.
- (૩૫૨) ચોતરફ નજર કરી વિચારો પછી તમારું કામ હાથમાં લ્યો.
- (૩૫૩) દરરોજ પરસોડા માટે શું કર્યું તે લક્ષમાં રાખો.
- (૩૫૪) કામ કરનારી દુનિયામાં આપણું દરેક કામ નિમિત્તરૂપ છે એમ બરોબર માનો.
- (૩૫૫) શાંતિમાં હો તે વખતે પાછલી છાંદગીને મનન કરી જશો.
- (૩૫૬) બહારની ખાલી ટાપટીપમાં જે ખર્ચ કરો તે ગયા.

ખાતે સમજવું.

- (૩૫૭) ખરો અનુભવ મેળવવો હોય તો એક ગરીબ પ્રમાણે મુસાફરી કરો.
- (૩૫૮) સાચું બોલતાં દુઃખ થાય તે વેઠો પણ જૂઠ્ઠો તિરસ્કાર રાખો.
- (૩૫૯) ન્યાં કશી વાતનો નિયમ નથી ત્યાં લાલ કે મદદની આશા ન રાખવી.
- (૩૬૦) અધિકારમાં હો ત્યાં સુધી અથડામણ રહેશે.
- (૩૬૧) તમારે કોનું કેટલું દેવું છે તે નજર સામે ખડું રાખજો.
- (૩૬૨) અભણ માણસોને હલકા ન ગણો.
- (૩૬૩) કોઈ માટે એકદમ હલકો મત જોયો ખાંધે છે તેઓજ હલકા હોય છે.
- (૩૬૪) અત્યંત દિલગીરીમાં હો તો નવરા ન રહેશે.
- (૩૬૫) કોઈની ભૂલ કાઢી રાજી ન થાઓ, પણ ભૂલ સુધારી આનંદ પામો.
- (૩૬૬) ખાલી પંચાત કરવામાં ઘણીજ શરમ આવવીજોઈએ.
- (૩૬૭) પાણીદાર મોતી જેવું મન મોટા મોટા હથોડા ખમી રહેલું હોય છે.
- (૩૬૮) જેને કામ કરવું હોય તેને બહાનાં આપવાનાં હોય નહિ.

- (૩૬૯) બહુ બોલવામાં બહુ નિસાસા ભરવાના; કેમકે શ્વાસ
બળ મંદ પડી જાય છે.
- (૩૭૦) જેઓ સમજે તેમને સોટીની જરૂર નથી.
- (૩૭૧) વગર સમજ્યે જેઓ ખોટી હઠ કરે તેમના ખુરા
હાલ થાય છે.
- (૩૭૨) દરેક વસ્તુ સમયસર અને યોગ્ય સ્થળેજ શોભે છે.
- (૩૭૩) જેઓ ઉડાઉ હોય છે તેમને નાણાંની કિંમતજ નથી.
- (૩૭૪) અનુભવ વગરનું બોલવું તે બકબકાટ છે.
- (૩૭૫) ગરીબાઈ જોઈ હાંસી ન કરો પણ દયા કરો.
- (૩૭૬) અજ્ઞાનને ન હસો પણ અજ્ઞાન મટાડવા પ્રયત્ન કરો.
- (૩૭૭) નિરાશા નામદર્દનેજ હોય છે. આશા વગર કંઈપણ
બની શકે નહિ.
- (૩૭૮) સ્વાર્થ સંબળ ને આંધળો છે.
- (૩૭૯) નિયમ વગર કોઈ કામ સાફ થાય નહિ.
- (૩૮૦) કામ વગરના તેજ નકામા જેવા ગણાય.
- (૩૮૧) જેની ચાલ સાપ જેવી વાંકી હોય તેને ઝેરથી
ભરેલા સમજો.
- (૩૮૨) ખાલી થયા પછી ભરાતાં વાર લાગે ભરેલું વિચા-
રીને ખાલી કરો.
- (૩૮૩) છેવટ સુધી પોતાનું આત્મબળ કસી જેવાની
ટેવ પાડવી.

- (૩૮૪) પૂછ્યા વગર કંઈ કહેવું તે લયંકર આદત સમાન છે.
- (૩૮૫) કેવા હેતુથી કામ થાય છે તે જરૂર શોધી રાખવું જોઈએ.
- (૩૮૬) નિર્દોષ હોવા છતાં કોઈ આળ ચઢે તો દિલગીર થવું નહિ.
- (૩૮૭) કોઈના ઉપર આળ ચઢાવતા પહેલાં પોતાની સ્થિતિ, તેવી રીતે જુઓ.
- (૩૮૮) ખરાબ કામ કર્યા પછી પસ્તાવો થાય ત્યારે કોઈ પવિત્ર પુરૂષ પાસે જઈ પ્રતિજ્ઞા—લ્યો અને તે ખરાબર પાળો.
- (૩૮૯) નજીવું ગણુતા પહેલાં તેના કામનું મહત્ત્વ તપાસો.
- (૩૯૦) કોઈનું પાપ ઉઘાડશો નહિ અને પોતાનું પાપ ઢાંકી રાખશો નહિ.
- (૩૯૧) જેનો ઉપયોગ હાલ નથી તેનાથી દૂર રહેવું સારું.
- (૩૯૨) જે ઉપયોગી છે તેનું હરેક પ્રકારે રક્ષણ કરો અને તે વડે રક્ષાઓ.
- (૩૯૩) ભૂલનું પરિણામ રોગ છે. કેટલીક વખત કાયદા માટે પણ એકાએક દરદ થઈ આવે છે.
- (૩૯૪) બીજાના પેટ ઉપર પાટું મારવાનો આપણને કોઈ લાભનો હુક નથી.

- (૩૬૫) શરીરને નિયમિત કસરત આપી ફરનાર માંદગીને આવતાંજ હઠાવી શકે છે.
- (૩૬૬) રાંધેલું અનાજ વેચનારા નાત જાત જોતા નથી, હશે તો કોઈ જવલ્લેજ.
- (૩૬૭) ગુનો કર્યા પછી ગુનેગાર ગણાતાં શરમાવું નહિ.
- (૩૬૮) દરેકને તેના દરજ્જા પ્રમાણે માન આપતાં વિલંબ ન કરો.
- (૩૬૯) રોગ-દુઃખ એતો પ્રભુથી ઓળખાણ છે. જે આપણાં પાપોનું સ્મરણ કરાવી દરેક રીતે શુદ્ધ થવાનું સૂચવે છે.
- (૪૦૦) કોઈની ચાલતી ગતિ નહિ અટકાવવા લક્ષ રાખજો.
- (૪૦૧) કોઈની અવળી ગતિ કારણસર બદલવાની જરૂર પડે તો એકદમ આઘાત ધાય તેમ ન કરો પણ પ્રેમથી શાંત રીતે તેમાં સુધારો કરજો.
- (૪૦૨) જ્યાં કુસંપ હોય ત્યાં સુખ મળે તેમ હોય તો પણ ન રહેશે.
- (૪૦૩) કોઈનું ભલું કરતાં સ્વાર્થ ન રાખશો કેમકે સ્વાર્થમાં ભલાપાત્રું તણાઈ જાય છે.
- (૪૦૪) રોજ નવું શું કર્યું તેનો વિચાર કરો.
- (૪૦૫) પોતાની ભાવના હંમેશ ઉંચી રાખવી અને તેથી ભ્રષ્ટ થવું નહિ.

- (૪૦૬) હલકા વિચારો આવતાંજ દબાવી દેવા. જાણી
જોઈ કોઈ હલકી વર્તણૂક ચલાવવી નહિ.
- (૪૦૭) કોઈ અંતઃકરણને સળગાવી રાજી ન થશો, તે તાપ
તમને પણ લાગશે.
- (૪૦૮) લણવાથી નિખાલસપણું મળે છે એમ ન સમ-
જવું એ તો સત્સંગનીજ ખલિહારી છે.
- (૪૦૯) માંદા ન હો ત્યાં સુધી તમારી ચાલ ઝમઝમાટ
ભરેલી હોવી જોઈએ.
- (૪૧૦) જેમ બને તેમ ઓછાં સાધન રાખી વર્તવું કે
આત્મશક્તિ બહાર આવે.
- (૪૧૧) નાસીપાસ થતાં પ્રભુતા હાથ લાગે છે.
- (૪૧૨) પોતાની જાતને ધિક્કારીને કોઈ ધંધામાં ન જોડાશો.
- (૪૧૩) કૃત્રિમ ખૂબસુરતીને પસંદગી ન આપો પણ આ-
ન્તર શુદ્ધિ માટે મગફળ રહો.
- (૪૧૪) પોતાના કામમાં એક તાર થઈ ગયા તો તે વખતે
સ્વર્ગનું સુખ પણ તૃણવત્ છે.
- (૪૧૫) માનપૂર્વક બોલવાની ટેવ હંમેશાં આનંદ આ-
પનારી છે.
- (૪૧૬) કોઈનો તિરસ્કાર કરતા પહેલાં તેના ગુણોને યાદ
કરી જવો.
- (૪૧૭) દૃઢનિશ્ચય ન હોય તેવા કામમાં તન મન ધનનો

વ્યર્થ ઉપયોગ કરશો નહિ.

- (૪૧૮) કઠકપણે કામકાજ કરો. પણ ખીજને માટે તમે કઠક જણાઓ તેમ ન કરો.
- (૪૧૯) ગુનેગારની હાજરી હંમેશાં વાગતે ઢાલેજ લેવાય છે.
- (૪૨૦) જો તમે પ્રેમાળ હશો તો તમારા પ્રત્યે દરેક પ્રેમી ખની જશે. આત્માની ઇચ્છા પ્રમાણે દરેક આપણને અનુસરે છે.
- (૪૨૨) સત્યકામમાં વિલંબ અને અસત્ય કામમાં ઉતાવળ કદી કરવી નહિ.
- (૪૨૩) પાપ કરવું હોય તો નવરા રહો. એટલે એની મેળેજ પાપી થશો.
- (૪૨૪) શત્રુઓનું લલું આહતાં શીખો એટલે પ્રભુ તમારી સહાયમાં સદા તૈયાર જ છે.
- (૪૨૫) નાદાનની સાથે તારી હુશિઆરી કદી ન દેખાડીશ.
- (૪૨૬) જોતું ઉમ્મર લાયક હોય પણ વૃદ્ધો આગળ છેક નાનો થજે.
- (૪૨૭) મનને કામમાં નહિ રોકો તો તે ગમે ત્યાં ભટકશે.
- (૪૨૮) અનીતિની સહાય મેળવી સુખી થવાનો લોભ કદી ન રાખીશ.
- (૪૨૯) કોઈ વખત વિચાર પહેલાં જીભ ચલાવવી નહિ.
- (૪૩૦) અણુગમતી વસ્તુ પણ સમયે ગમતી થાય છે.

- (૪૩૧) પરોપકાર કહી બતાવવો નહિ.
- (૪૩૨) મુશ્કેલી એજ માણસની નવી દિશા છે.
- (૪૩૩) બીકવાળાને બે ગાઉ વધારે ચાલવું પડે છે.
- (૪૩૪) જ્યાં વળે નહિ ત્યાં નકામો બડબડાટ શો ?
- (૪૩૫) વિચાર વગર ગમે તેમ બોલવાનો આપણને શો હક છે ?
- (૪૩૬) વ્યવસ્થા સારી ન હોય ત્યાં કુસંપનો વાસ છે.
- (૪૩૭) દેખદેખ વગર વ્યવસ્થા કડાકૂટ વાળી બને છે.
- (૪૩૮) બંધારણ નક્કી થતાં મુશ્કેલીઓ દૂર જવા માંડે છે.
- (૪૩૯) જે દિવસે ઇશ્વર ભજન ન થાય તે દિવસ ન-કામો સમજ.
- (૪૪૦) શત્રુભાવ ન રાખે અને અયોગ્ય ન સાંખે તેજ ખરો કુટુંબી છે.
- (૪૪૧) વ્યાપાર સિવાય લક્ષ્મી નથી, લક્ષ્મી સિવાય માન નથી અને સન્માન વગરનું જીવતર મિથ્યા જણાય છે.
- (૪૪૨) અસંખ્ય શક્તિઓનો વિસ્તાર પરમાત્મા છે.
- (૪૪૩) કારણ વગર કોઈકોઈ મહાત્માઓ હસતાજ હોય છે.
- (૪૪૪) મીઠું મીઠું બોલનારા બડા ઉસ્તાદ અને પ્રપંચી હોય છે.
- (૪૪૫) દાન કરનારને અલૌકિક લાભ થાય છે.

- (૪૪૬) શુદ્ધ પ્રેમથી નમસ્કાર કરતાં અવશ્ય શિખવું જોઈએ.
- (૪૪૭) કામ કરવામાં કાયર ગણાશે તો કીડી આગળ પછી તમારો હિસાબ નથી.
- (૪૪૮) ઉપાધિઓ સામટીજ આવે છે કે જેથી બધી તરફનું અધારૂં દૂર થઈ જાય.
- (૪૪૯) ધારવા કરતાંએ વાસ્તવિક હોય તેજ બન્યે જાય છે.
- (૪૫૦) જેઓ મિતાહાર નથી રાખતા તેઓ વૈદોની કમાણી છે.
- (૪૫૧) ઉપજ નથી-ઉપાય નથી તેનો વળી ન્હાહક શોક શો ?
- (૪૫૨) એકવાર અવળે રસ્તે પસ્તાયા તેમાં ફરીથી પહેલ કરવી નહિ.
- (૪૫૩) વખત ગુમાવ્યા પછી બળાપો કરવો નકામો છે.
- (૪૫૪) ઇચ્છાઓને અનીતિમાં જતી અટકાવવી એજ ખરું તપ છે.
- (૪૫૫) સંબંધમાં આવતા સંબંધીઓના ગુણુદોષ તપાસી જોવાની ટેવ રાખવી.
- (૪૫૬) જો જ્ઞાન મેળવવું હોય તો તારા અજ્ઞાનને સમજવા યત્ન કર.
- (૪૫૭) જ્ઞાનનો મહ ન રાખો. જેમ જ્ઞાન મળે તેમ નમ્ર બનો.
- (૪૫૮) સાધનો મેળવી કામ પુરૂં થયા પછીજ જાહેરમાં મૂકો.
- (૪૫૯) હું આમ કરીશ તેમ કરીશ એવો બકવાદ કરવાથી ફળ નથી.
- (૪૬૦) જ્યાં મુશ્કેલી આવી પડે ત્યાં ઉભા રહી શાંતપણે

વિચાર કરો.

- (૪૬૧) મુશ્કેલી ન ખસેડી શકાય ત્યાં સહનશીલપણે ઉદ્ધમ કર્યા કરો.
- (૪૬૨) રખડતાં માખાપો પોતાનાં બચ્ચાંઓ માટે શું હિત વિચારશે ?
- (૪૬૩) મન વગરનું મળવું તે ન મળ્યા બરોબર છે.
- (૪૬૪) નિંદા સાંભળતા પહેલાં નિંદાખોરની વર્તણૂક જરૂરી તપાસો; કેમકે આજે તમે સાંભળી રાજી થશો પણ કાલે તમને પણ છોડશે નહિ.
- (૪૬૫) કદીએ તમે હૃદયી વધારે ન જમો. જેઓ હૃદયપરાંત જમે છે તેઓ પોતાની હૃદમાં રહેલી શક્તિનો જરૂર નાશ કરે છે.
- (૪૬૬) જેઓ પોતાની મિલકતથી બેદરકાર રહે છે તેઓની મિલકત નથી.
- (૪૬૭) બહુરૂપી જેવો વેશ ભલે રાખો પણ મૂળરૂપ બદલાશેજ નહિ.
- (૪૬૮) મોજશોખમાં દયા ભૂલી જવાય છે દયાળુ મોજશોખને ચહાતા નથી.
- (૪૬૯) જ્યાં એક નિશ્ચય ન હોય ત્યાં ખાલી તમાસા ઘણા હોય છે.
- (૪૭૦) મહાપુરૂષોની જીંદગી નવાઈ ભરેલી હોય છે

જેથી તરતજ નમવાની જરૂર પડે છે.

- (૪૭૧) મોટાવૃક્ષનો આધાર મળે તે સાથે પવનના સપાટા પછી વધારેજ સહેવા પડશે.
- (૪૭૨) મોટા ગણાવા ઇચ્છનારે નાનાઓનું માન બરોબર સાચવવું.
- (૪૭૩) એમ સમજો કે આખી દુનિયા સાથે આપણે કામમાં છીએ.
- (૪૭૪) કામ કર્યા સિવાય કોઈ સ્થળે ફત્તેહ નથી.
- (૪૭૫) પોતાનાથી બની શકે તેવું કામ બીજા ઉપર ન રાખો.
- (૪૭૬) બીજાથીજ બની શકે તેવું કામ પોતાની શક્તિ આંકીને કરો.
- (૪૭૭) જો તમે વ્યસની હો તો કામ કરો ત્યાં સુધી તેનો ત્યાગ કરશો.
- (૪૭૮) ગધેડાની સાથે ગધેડા ન બનો એટલું ખૂબ યાદ રાખો.
- (૪૭૯) સારામાં સાફ કામ શી રીતે થાય તેનો વારંવાર વિચાર કરીને ચાલો.
- (૪૮૦) ઉપરી સાથે બોલતાં વિવેક બહાર ન જવા ખૂબ ધ્યાન આપવું જોઈએ.
- (૪૮૧) તમારો અધિકાર બરોબર સમજો અને તે પ્રમાણે ચાલો.

- (૪૮૨) જેઓ પ્રભુને પોતાનો ગણે છે તેમને લવલેશ દુઃખ નથી.
- (૪૮૩) અધિકારી થયા વગર કંઈપણ મળશે નહિ.
- (૪૮૪) સૂર્ય સામેડોળા કાઢવાથી શું ફળ ?
- (૪૮૫) પાછળ યોગ્ય વારસ ન હોય તો દોલત ન મૂકવી સારી.
- (૪૮૬) પોતાની પાછળ દોલત મૂકી જનારાએ યોગ્ય પાત્રે પણ નીમી જવાં જોઈએ.
- (૪૮૭) જેને ગુણની કદર નથી તેની પાસે ચાચના કરવી તેથી મરણ હજાર દરજ્જે સાફ.
- (૪૮૮) એક ડોડ પણ મહેનત વગર મળવી મુશ્કેલ છે.
- (૪૮૯) પૂજ્યભાવ ન હોય ત્યાં સલાહકાર ન થવું.
- (૪૯૦) અંતઃકરણની પવિત્ર ઈચ્છાઓ એક દિવસ જરૂર ફળશે જ.
- (૪૯૧) ગેરહાજરીમાં તુંકસાન થાય તેનો ઉપાય નથી.
- (૪૯૨) કોઈ ગુનો છુપાવવો એ બમણા ગુના બરોબર છે.
- (૪૯૩) નીચ માણસો જો ભલાઈ સમજે તો દાવાનળ ભૂખે મરે.
- (૪૯૪) મહાપુરૂષો કોઈની લાગણી દુઃભવતા નથી અને સત્ય જાળવી રાખે છે.
- (૪૯૫) વસ્તુમાત્ર ઉપયોગી છે આપણે તેનો સંબંધ ખોળી

શકતા નથી.

(૪૯૬) જ્યારે ખુદ્ધિ હૃદયાર જાય ત્યારે માણસને વાન-
રમાં તફાવત નથી

(૪૯૭) કંબુસનાં નાણાં જમીનમાં ઉધાર્ધને પણ કામ
લાગતાં નથી.

(૪૯૮) સદ્ગુરૂ વિના અંતર મલીનતા સમજાતી નથી.

(૪૯૯) ભુલ કાઢનાર પર ક્રોધ ન કરો પણ ઉપકાર માનો.

(૫૦૦) શાંતમનથી વસ્તુમાત્રનો વિચાર કરવો અને બની
ગએલા તથા બનતા બનાવો પર ભાવિ બનાવોનો
વિશ્વાસ દઢ કરવો.

(૫૦૧) જગત મિથ્યા છે, સંબંધીઓ મિથ્યા છે, દ્રવ્ય
ભૂમિ વગેરે જરૂરપો મિથ્યા છે અને દેહ પણ
મિથ્યા છે એવી ભાવના દઢ થતાં સુધી દુનિયાના
દરેક વ્યવહારને યથાયોગ્ય સાચવી રાખવા અને
આત્મસિદ્ધિની લાગણી પ્રબળ કરવી જોઈએ.

ૐ શાન્તિરસ્તુ ।

શ્રી હારિહર આયુર્વેદિક ઔષધાલય.

દેશી તથા વિદેશી પદ્ધતિઓ.

ખેંચ, કોલેરા, સંગ્રહણી, ઘાતુક્ષય, ચાંદી-ગ્રમ્હ, વિષ્કેટક, ત્રિદોષ-સંનિપાતજ્વર, છર્ણુજ્વર, હીસ્ટીરીઆ, મુવારોગ, પાંડુરોગ વગેરે મહાન રોગો તથા દરેક રોગોની આકસીર દવા આપવામાં આવે છે. છર્ણુરોગો માટે અમારી દવા ઘણું સારો ફાયદો આપે છે. બાળકો તથા સ્ત્રીઓના તરલામ રોગો માટે પૂરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

શસ્ત્રક્રિયા (નસ્તર કામ) - ગઠગુમડ, પાઠાં, કંઠમાળ, બગદર વગેરે ઉપર મલમ પટાનું કામ તથા આંખના અને માનના દરેક રોગોનું નસ્તર કામ સારી રીતે કરવામાં આવે છે.

હાડ વૈદનું કામ - ઘણી સફાઈથી અને ચોકસાઈથી કરવામાં આવે છે.

દરેક પ્રસંગે પૂરતો સંતોષ મળશે. માટે સર્વે બા-
ઈઆ તથા બિનોને અમારી નમ્ર વિનંતિ છે કે એકવાર
પધારી ખાત્રી કરવા ચૂકશે નહિ.

બુના - અનુભવી.

વૈદ-સોમેશ્વર એન્ડ સીખાભાઈ બ્યાસ

માંડલવાળા.

સાંકડીશીંગે નાકે-માંચીનીપોળ સામે-

અમદાવાદ.

શ્રી વિદ્યારણ્ય સ્વામીકૃત ગુજરાતીમાં સારી રીતે
સમજાય તેવો વેદાન્તનો અપૂર્વ ગ્રંથ.

પંચદર્શી

વેદાન્ત વિના હિંદુસ્તાનનો ઉદ્ધાર નથી. ધાર્મિક
જ્ઞાસુઓને વેદાન્તનું તત્ત્વજ્ઞાન થવા માટે આ ગ્રંથ ઘ-
ણેજ ઉપયોગી છે.

સંસ્કૃત શ્લોકોના મૂળાર્થ તથા આખાં પ્રકરણોના
ભાવાર્થ ગુજરાતીમાં સારી રીતે સમજાય તેવી સરળતા
કરવામાં આવી છે, એટલે સાધારણ જ્ઞાનવાળાને પણ સમ-
જાય પડી શકે છે.

પ્રદ્યક્ષજ્ઞાન—સંનિવિદ્યદાનંદ પ્રાપ્ત કરવાનો ઉત્તમ યોગ
હોવાથી વિદ્વાન વર્ગમાં આ ગ્રંથ સારી રીતે વખણાયેલો છે.

પૃષ્ઠ-આશરે ૭૦૦, કિંમત રૂ. ૨-૮-૦

લેખક.

ભટ્ટ પુંજભાઈ સોમેશ્વર.

હાઈકોર્ટ જ્જીડર—ખેડા.

મળવાનું ઠેકાણું—

(૧) ગ્રંથ કર્તા— ખેડા.

(૨) પ્રભુલાલ ત્રિભુવનદાસ પંડ્યા.

રાયપુર કાચવાડો ઘર નં. ૭૭૮ અમદાવાદ.

(૩) જાણીતા યુકેસેલરો.

